

Hoeveel kunnen we verwachten van de jeugdhulp?

Vandaag voeren jeugdhulpverleners actie in Gent, 2 weken geleden was dat in Lummen het geval. Eerder trokken hulpverleners al de alarmbel in de media. Toenemende agressie, crisisopnames, wachtlijsten, hoge verwachtingen van de samenleving, ... Het lijkt wel allemaal kommer en kwel in de jeugdhulp. Het zou jammer zijn om alleen dit van de jeugdhulp te onthouden want er gebeuren dagelijks prachtige dingen. Maar toch, het rommelt al langer in de sector. Wat is er toch aan de hand? Het jeugdhulplandschap in Vlaanderen is nochtans heel divers. Het omvat een breed aanbod aan intensieve en minder intensieve hulpvormen die al dan niet rechtsreeks toegankelijk zijn. Het probleem is niet de diversiteit van het aanbod, dat is net een rijkdom. Probleem is een capaciteitstekort. Dit wordt duidelijk aangetoond in het intersectoraal jaarverslag jeugdhulp van 2016. Toen waren maar liefst 4922 jongeren op een langdurige en intensieve vorm van jeugdhulp aan het wachten.

Vanuit het Vlaams Welzijnsverbond willen we vier voorstellen naar voor schuiven:

1. Breidt het bestaande aanbod uit.

Het preventieve en laagdrempelige karakter van minder intensieve hulpverlening zorgt dat jongeren snel en gepast ondersteund, begeleid of behandeld worden of desgevallend tijdig doorverwezen worden naar meer intensieve jeugdhulp.

“Om de doelstelling te kunnen halen, moet die hulpverlening voorhanden zijn” zegt Hendrik Delaruelle, algemeen directeur van het Vlaams Welzijnsverbond, “Iedereen vindt het evident dat jongeren onderwijs krijgen. Toch lijkt het niet evident om dit door te trekken naar jongeren die nood hebben aan jeugdhulp? Minister Jo Vandeurzen trekt in 2018 € 15 mio en in 2019 € 25 mio uit voor uitbreiding van capaciteit. Dit vinden we belangrijke en goede stappen maar gelet op de wachtlijsten zullen deze maatregelen ontoereikend zijn. We vragen de Vlaamse Regering met aandrang om de inspanningen de komende jaren uit te breiden en een meerjarenplan op te stellen.”

2. Versterk de bestaande capaciteit.

Het is geen schande als een mama op 1 september openlijk toegeeft dat ze blij is dat de school begint. 2 maanden met 2 kinderen thuis is inderdaad lastig. Menig ouder zegt onomwonden blij te zijn als die moeilijke puberjaren van de kinderen achter de rug zijn. Een schril contrast met de jeugdhulp waar een begeleider dikwijls alleen staat, soms voor een groep van 8 tot 10 jongeren die elk hun eigen problemen hebben. Hoe moet hij zijn aandacht verdelen? Hoe krijgt hij een goede pedagogische relatie met elk van hen? En dan zwijgen we nog over jongeren met zeer ernstige gedrags- en emotionele stoornissen.

We willen dan ook een pleidooi houden voor een versterking van het huidige aanbod. Een aangepaste omkadering die aansluit bij de zorgvragen van de jongeren is noodzakelijk. Sommige jongeren kunnen echt geen groepsregime aan en hebben een één-op-één begeleiding nodig. Ieder kind, iedere jongere moet de kans krijgen zich ten volle te ontploien.

3. Stop met besparen!

De jeugdhulp en bij verbreding alle welzijnssectoren kennen in lengte van jaren geen aanpassingen meer van de werkingsmiddelen. De automatische indexering van de werkingsmiddelen worden sedert 2010 niet meer toegepast. “Als een voorziening in de jeugdhulp in 2010 € 100 werkingsmiddelen ontving dan zijn die op vandaag nog steeds € 100” stelt Hendrik Delaruelle, “Mochten alle indexeringen wel zijn toegepast geweest dan zou die € 100 op vandaag € 110,5 moeten bedragen. Die systematische besparing, op het eerste gezicht niet overweldigend, is een traag werkend gif. Sociaal ondernemerschap wordt hierdoor ondermijnd, innovatie wordt moeilijker gemaakt en dit terwijl de druk op de voorzieningen alsmaar toeneemt.”

4. Een zorgzame samenleving

We moeten als samenleving kiezen hoe we met onze jongeren omgaan. Ook voor zij die het moeilijk hebben. Zij zullen er beter van worden maar ook de samenleving in zijn geheel. Uit buitenlands longitudinaal onderzoek leren we dat elke euro die in de jeugdhulp geïnvesteerd wordt zich op termijn drie keer terugverdient. Onze eis om het aanbod zowel kwantitatief als kwalitatief te versterken is dan ook legitiem.

Tegelijk moeten we als burger de hand in eigen boezem steken. We moeten ook zelf zorgzame burgers zijn die aanvaarden dat de ontwikkeling van sommige jongeren anders verloopt, die behulpzaam zijn en ondersteunend zijn in plaats van veroordelend, die jongeren kansen willen bieden in plaats van barrières op te werpen. Als we hierin lukken kunnen we misschien ooit wel de hulpverlening weer afbouwen.

Hendrik Delaruelle
Directeur Vlaams Welzijnsverbond
0474 84 01 87

Het Vlaams Welzijnsverbond groepeert in Vlaanderen en Brussel een 700-tal voorzieningen actief in de jeugdhulp, de sector van personen met een handicap, de gezinsondersteuning, de kinderopvang en het vrijwilligerswerk met 26.000 personeelsleden en 3.600 onthaalouders die zich jaarlijks inzetten voor 100.000 kinderen en volwassenen en hun gezinnen! 10.000 vrijwilligers helpen ons hierbij.